

บันทึกข้อความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
เลขที่ 4391
วันที่ 29 มิ.ย. 2562
เวลา 10.19 น.

ส่วนราชการ สำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้

ที่ สบจ.0255/2562

วันที่ 28 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอนำเสนอรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน/โครงการ งานบริการวิชาการแก่สังคม
ภายใต้การพัฒนาท้องถิ่นด้วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตามที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรร่วมกับจังหวัดตาก ได้ดำเนินงานพันธกิจสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยกับสังคมท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 โดยมีพื้นที่เป้าหมาย คือ ชุมชนบ้านหุสะแก ตำบล
วังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก และมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา ตามแผนงาน/โครงการ ในวันที่ 28 มิถุนายน 2562 ณ ห้องประชุมทีลอซู
จังหวัดตาก ไปแล้วนั้น

ในการนี้ สำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้ รับผิดชอบเป็นฝ่ายประสานงาน จึงขอนำเสนอ
รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน/โครงการ งานบริการวิชาการแก่สังคม ภายใต้การพัฒนาท้องถิ่นด้วย
พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อนำข้อเสนอแนะ
ไปวางแผนการดำเนินงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาลี ตระกูล)

ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้

เรียน อธิการบดี (ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ)

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- ความชอบงานทะเบียน

29 มิ.ย. 62

- 11 มิ.ย. ทบ. ทราบเพื่อเป็น
ข้อมูลใน การขอ 11 คน พัฒนา
พื้นที่เมืองตาก ในปี 62

- 20 มิ.ย. มร. มร. วิ. มร. มร. มร.
มร. มร. มร. มร. มร. มร.
มร. มร. มร. มร. มร. มร.
มร. มร. มร. มร. มร. มร.

29 มิ.ย. 62

ส่ง
สแกนส่งแล้ว
วันที่ 29 มิ.ย. 2562

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน/โครงการ
งานบริการวิชาการแก่สังคม ภายใต้การพัฒนาท้องถิ่น
ด้วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบบมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

ตามโครงการความร่วมมือระหว่างจังหวัดตากกับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บ้านพุสะแก ม.๑๑ ตำบลวังหิน

อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

หน่วยงานรับผิดชอบ
สำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ ๑

บริบทโครงการ

๑. ชื่อโครงการ บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาคความยากจนของประชาชนในท้องถิ่น

๒. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๓. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์

๔. ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ ตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

กำแพงเพชร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาท้องถิ่นด้วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม
ท้องถิ่นด้วยศาสตร์พระราชา

กลยุทธ์ที่ ๑

พัฒนาศักยภาพการให้บริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดย
การบูรณาการพันธกิจและสร้างเครือข่าย

ตัวชี้วัดที่ ๑

จำนวนชุมชน/ประเด็นที่ได้รับการชี้แนะ แก้ไขปัญหาจากนวัตกรรม
ที่สร้างสรรค์ขึ้น

๕. เหตุผลความจำเป็น

แก้ไขปัญหาความยากจนตามนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาในหลากหลายโครงการนั้นได้ชี้ให้เห็นถึงจำนวนประชากรครัวเรือนยากจนยังคงมีสัดส่วนที่สูงภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ นับวันปัญหาความยากจนจะมีลักษณะซับซ้อน มีความเหลื่อมล้ำที่ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประการสำคัญคือ การดำเนินงานพัฒนาครัวเรือนผู้ด้อยโอกาสและยากจน ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยการส่งเสริมกิจกรรมสร้างรายได้แต่อย่างใดจำเป็นต้องใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ระดับครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวของเกษตรกรในทุกๆภูมิภาคเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ สร้างความพร้อมให้กับชุมชนและครัวเรือนยากจน ต้องบูรณาการความรู้ทุกมิติทั้งด้านสังคม เทคนิควิธีการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพและสวัสดิการชุมชน รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนเป้าหมายนอกจากนี้ยังต้องมีระยะเวลาดำเนินการเพียงพอสำหรับการพัฒนาศักยภาพครัวเรือนและชุมชนเป้าหมายให้สามารถดำเนินการพัฒนาด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ตระหนักถึงความสำคัญของการมีบทบาทสนับสนุนด้านวิชาการและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรภาคีในการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยกระบวนการวิจัยและพัฒนาความมั่นคงของประเทศจากฐานรากให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดให้มีการจัดทำ “แก้ไขความยากจนของประชาชนในเขตชนบท” โดยมุ่งเน้นครอบครัวของเกษตรกรในทุกๆจังหวัดทั่วประเทศ

๖. วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของครัวเรือนในท้องถิ่นโดยยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรืออาศัยองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัยและสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

๗. เป้าหมายโครงการ (Outputs)

เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจังหวัดละ ๑๐๐ ครัวเรือน (แบ่งพื้นที่ จังหวัดกำแพงเพชรพื้นที่ละไม่น้อยกว่า ๓๐ ครัวเรือน / จังหวัดตากพื้นที่ละไม่น้อยกว่า ๕๐ ครัวเรือน)

เชิงคุณภาพ

- ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด
- ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐

๘. กลุ่มเป้าหมายโครงการ (Target group)

ครัวเรือนในท้องถิ่นที่มีความยากจนในท้องถิ่นทุกจังหวัดจังหวัดละ ๑๐๐ ครัวเรือน

๙. กิจกรรม

- วิธีดำเนินการ(Activity)

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ต้นทาง <ul style="list-style-type: none"> ● สร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับครอบครัวยากจนเพื่อวิเคราะห์ผู้เป็นกำลังสำคัญในการหาเลี้ยงชีพ มีรายได้หลัก/รอง/ไม่มีรายได้ ๒. ประชุมกลุ่มย่อยวิเคราะห์ปัญหาแท้จริงที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดรายได้และกิจกรรมแผนการพัฒนา 	จำนวนครอบครัวที่ได้รับความรู้ความเข้าใจ	จังหวัดละ ๑๐๐ ครอบครัว

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
<p>กลางทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและอาชีพเสริม <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเครื่องมือในการช่วยเหลือ ลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้ ๒. สร้างอาชีพ/ผลผลิต/ผลลัพธ์/แนวทางที่เป็นรูปธรรม ๓. การสร้างรายได้/สร้างเครือข่าย/ตลาด/ทดลองขาย ๔. ถ่ายทอดความรู้จากภาครัฐทั้ง ๕. ภาคส่วน ช่วยเหลือในการสร้างรายได้สร้างเครือข่าย 	<p>จำนวนครอบครัวที่ได้รับการส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและอาชีพเสริม</p>	<p>จังหวัดละ ๑๐๐ ครอบครัว</p>
<p>ปลายทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สำรวจและประเมินรายได้ครัวเรือน <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจัดทำบัญชีครัวเรือนประจำวัน/สัปดาห์/เดือน และการจัดการบริหารเงินรายได้รายจ่าย ๒. ติดตามประเมินผล 	<p>จำนวนครั้งในการสำรวจและประเมินรายได้ครัวเรือน/ครอบครัว</p>	<p>๓ ครั้ง</p>

๑๐. ระยะเวลาดำเนินการโครงการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๑๑. สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

บ้านพุสะแก ม.๑๑ ตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนอย่างน้อย ๕๐ ครัวเรือน

๑๒. หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักบริการวิชาการและจัดการรายได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๓. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Impact)

ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการพ้นจากเกณฑ์ความยากจนและมีภูมิคุ้มกันในการแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืนแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ประชาชนที่มีความยากจนในแต่ละท้องถิ่นได้

บทที่ ๒

ปัญหา ความต้องการของชุมชน

๑. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชน

พื้นที่เป้าหมาย (1)	หมู่บ้านเป้าหมาย (2)	ปัญหา/ความต้องการ (3)	เป้าหมายการพัฒนา (4)	ประเด็นในการพัฒนา (5)	ผู้รับผิดชอบของ หน่วยงาน (6)	ผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย (7)
ตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก	หมู่ที่ 11	1. การพัฒนากลุ่มอาชีพ เครื่องจักรสาน มีปัญหาใน การผลิตเครื่องจักรสาน ขึ้นมาไม่สามารถเก็บไว้ได้ นานจะมีราขึ้น จึงต้องรีบ ขายทำให้ต้องขายในราคา ถูก และรูปแบบที่ผลิต ออกมายังไม่หลากหลาย	1. เครื่องจักรสาน 2. การทำปุ๋ยจาก มูลโค	2. การพัฒนากลุ่ม อาชีพเครื่องจักรสาน ทางการตลาดไม่มี ปัญหาตลาดรองรับ โดยมีปัญหาดังนี้ ปัญหาเครื่องจักรสาน ที่ทางกลุ่มผลิตขึ้นมา ไม่สามารถเก็บไว้ได้ นานจะราขึ้น จึงต้อง รีบขายทำให้ต้องขาย ในราคาถูก และ รูปแบบที่ผลิตออกมา ยังไม่หลากหลาย โดย พัฒนาดังนี้ 2.1 แนวทาง พัฒนาสร้างตู้อบ	1. สำนักบริการ วิชาการวิชาการฯ 2. มหาวิทยาลัยราช ภัฏกำแพงเพชร แม่ สอด	องค์การบริหารส่วนตำบล วังหิน

พื้นที่เป้าหมาย (1)	หมู่บ้านเป้าหมาย (2)	ปัญหา/ความต้องการ (3)	เป้าหมายการพัฒนา (4)	ประเด็นในการพัฒนา (5)	ผู้รับผิดชอบของ หน่วยงาน (6)	ผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย (7)
				<p>เครื่องจักรสานเพื่อ ป้องกันเชื้อรา</p> <p>2.2 พัฒนารูปแบบ เครื่องจักรสานให้มี รูปแบบหลากหลาย</p> <p>3. ชุมชนมีอาชีพการ เลี้ยงโคจำนวนมาก และขายมูลวัวให้กับผู้ ซื้อทั่วไปที่มารับซื้อ กระสอบปานกระสอบ ละ 20 บาท โดยมี แนวทางการพัฒนา โดยการสร้าง มูลค่าเพิ่มจากมูลสัตว์</p>		
	หมู่ที่ 13	การพัฒนากลุ่มปลูก สมุนไพร มีปัญหาในการ อบสมุนไพร การแปรรูป สมุนไพร	กลุ่มปลูกสมุนไพร	<p>1. พื้นที่ปลูกสมุนไพร เป็นจำนวนมาก แล ดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> -ผู้อบสมุนไพร -ตราสินค้าและบรรจุ ภัณฑ์ 	<p>1. สำนักบริการ วิชาการวิชาการฯ</p> <p>2. มหาวิทยาลัยราช ภัฏกำแพงเพชร แม่ สอด</p>	องค์การบริหารส่วนตำบล วังหิน

พื้นที่เป้าหมาย (1)	หมู่บ้านเป้าหมาย (2)	ปัญหา/ความต้องการ (3)	เป้าหมายการพัฒนา (4)	ประเด็นในการพัฒนา (5)	ผู้รับผิดชอบของ หน่วยงาน (6)	ผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย (7)
				-ขยายสมาชิกในการ ดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ พอเพียง		
		2. ชุมชนมีอาชีพการเลี้ยง โคจำนวนมากและขายมูล โคในราคาถูกให้กับผู้ซื้อ ทั่วไปที่มารับซื้อ				

๒. สรุปปัญหาของพื้นที่ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

ปัญหาของพื้นที่	วิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหา
๑. การพัฒนากลุ่มอาชีพเครื่องจักสาน มีปัญหาในการผลิตเครื่องจักสานไม่สามารถเก็บไว้ได้นานเนื่องจากจะมีเชื้อราขึ้น จึงต้องรีบขายทำให้ต้องขายในราคาถูก และรูปแบบที่ผลิตออกมายังไม่หลากหลาย	๑. พัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันเชื้อราในไม้ไผ่เช่น จัดทำตู้อบเครื่องจักสานเพื่อป้องกันการเกิดเชื้อรา ๒. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ของที่ระลึก เครื่องประดับตกแต่งที่พัก เป็นต้น
๒. ชุมชนมีอาชีพการเลี้ยงโคจำนวนมากโดยเกษตรกรจะนำมูลโคไปขายในราคาถูก	สร้างมูลค่าเพิ่มจากมูลโคโดยการทำปุ๋ยสูตรต่างๆ

บทที่ ๓

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ

๑. กิจกรรมที่ดำเนินการภายในโครงการ/กิจกรรม

๑.๑ กิจกรรมที่ลงไปดำเนินการเพื่อรับทราบปัญหา

ที่	กิจกรรม	ผลผลิตกิจกรรมที่ได้	ปัญหา/อุปสรรคและการแก้ไข
๑	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลชุมชน ปัญหาและความต้องการพัฒนา โดยระดมความคิดเห็นจากผู้นำชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑	ได้ข้อมูลชุมชน ปัญหา และความ ต้องการในการพัฒนา เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนพัฒนาต่อไป	
๒	ลงพื้นที่พูดคุยรับทราบประเด็นปัญหาและวางแผนการพัฒนา เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ลงพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน อำเภอเมืองจังหวัดตาก โดยประชุมร่วมกับผู้บริหาร อบต. ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ เพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการฯ สำหรับพื้นที่เป้าหมายที่ได้กำหนดร่วมกับจังหวัดตาก	ได้ร่วมกันกำหนดประเด็นการพัฒนา โดยการจัดตั้งกลุ่มพัฒนา อาชีพบ้านพุสะแก การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสาน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การผลิตปุ๋ยจากมูลโค การพัฒนา นวัตกรรมการผลิตเครื่องจักสาน และได้กำหนดหมู่บ้านเป้าหมายเพิ่มอีก ๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑๓ บ้านตลุกสัก โดยมีเป้าหมายการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปสมุนไพร	
๓	จัดประชุมระดมความคิดเห็น และให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑		ได้รับการยอมรับและการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากการหาวิธีลดรายจ่ายและการหาแนวทางสร้างรายได้เพิ่มให้กับคนในชุมชน

๑.๒ กิจกรรมที่ลงไปดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา

๑.๒.๑ จัดทำโรงอบแห้งรมควันเครื่องจักสานไม้ไผ่ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักบริการวิชาการและจัดหารายได้ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีพลังงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน และชุมชน

๑.๒.๒ อบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยคอก ลดการใช้สารเคมี เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ศาลาเอนกประสงค์ ม.๑๑ ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก

๑.๒.๓ อบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์ปริมาณมากแบบไม่พลิกกลับกอง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ศาลาเอนกประสงค์หมู่ที่ ๑๑ บ้านพุสะแก ต.วังหิน อ.เมืองตาก จ.ตาก

๑.๒.๔ ส่งมอบโรงอบแห้งรมควันเครื่องจักรสานไม้ไผ่ และตู้อบพลังงานทางเลือก เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ และถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้นวัตกรรมโรงอบและตู้อบ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ณ บ้านพุสะแก ตำบลวังหิน อำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยมีผู้แทนจากที่ว่าการอำเภอเมืองตาก นายกองดีการ บริหารส่วนตำบลวังหิน ผู้นำชุมชนและประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม

๑.๒.๕ อบรมการเพิ่มมูลค่าเครื่องจักรสาน เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ ศาลา เอนกประสงค์ หมู่ที่ ๑๑ บ้านพุสะแก ต.วังหิน อ.เมืองตาก จ.ตาก

๒. ผลการดำเนินงาน

๒.๑ ผลการดำเนินงานกิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ผลผลิตกิจกรรมที่ได้	ปัญหา/อุปสรรค และการแก้ไข
๑	ดำเนินการจัดทำโรงอบแห้งรมควันเครื่องจักรสานไม้ไผ่ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักบริการวิชาการ และจัดหารายได้ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีพลังงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน และชุมชน	โรงอบแห้งรมควันเครื่องจักรสานไม้ไผ่	ปัญหา ๑. การรวมกลุ่มของชุมชนยังไม่เข้มแข็ง ๒. การแก้ปัญหาชุมชนต้องทำงานร่วมกันหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ๓. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้นำทางการซึ่งมีภาระงานมาก ๔. ช่องทางการตลาดยังมีน้อย แนวทางแก้ไข ๑. มหาวิทยาลัยต้องนำองค์ความรู้การบริหารกลุ่มเข้าไปใช้
๒	อบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยคอก ลดการใช้สารเคมี ให้กับชุมชนบ้านพุสะแก วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ศาลาเอนกประสงค์ ม.๑๑ ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก	ผลิตภัณฑ์จากมูลโค	
๓	อบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่พลิกกลับกอง วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ศาลาเอนกประสงค์หมู่ที่ ๑๑ บ้านพุสะแก ต.วังหิน อ.เมืองตาก จ.ตาก	ดินอินทรีย์บ้านพุสะแก	

ที่	กิจกรรม	ผลผลิตกิจกรรมที่ได้	ปัญหา/อุปสรรคและการแก้ไข
๔	ส่งมอบโรงอบแห้งรมควันเครื่องจักสานไม้ไผ่ และตู้อบพลังงานทางเลือก เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ และถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้งานนวัตกรรมโรงอบและตู้อบ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ณ บ้านพุสะแก ตำบลวังหิน อำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยมีผู้แทนจากที่ว่าการอำเภอเมืองตาก นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังหิน ผู้นำชุมชน และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม	โรงอบแห้งรมควันเครื่องจักสานไม้ไผ่ และตู้อบพลังงานทางเลือก	กับชุมชนให้เกิดการร่วมมือที่แท้จริง ๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันอย่างจริงจัง โดยทำแผนการพัฒนาร่วมกัน และรายงานให้ผู้บริหารระดับสูงรับทราบ ๓. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
๕	อบรมการเพิ่มมูลค่าจากเครื่องจักรสาน เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒	ผลิตเครื่องจักรสานเพื่อเป็นของที่ระลึก	ในชุมชนเพื่อเป็นผู้ในชุมชนแทนผู้นำที่เป็นทางการได้ ๔. ส่งเสริมให้กลุ่มออกงานแสดงสินค้า หรือทำช่องทางการตลาดในรูปแบบอื่นๆ

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน	
	หน่วยนับ	จำนวน	หน่วยนับ	จำนวน
จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	ครัวเรือน	๕๐	ครัวเรือน	๔๓
ผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	๘๐	ร้อยละ	อยู่ระหว่างเก็บข้อมูล (ราคาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน ขายได้ราคาสูงขึ้น เนื่องจากมีการอบแห้งและสามารถป้องกันเชื้อราได้)

๓. ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact)

๓.๑ ผลผลิต : จำนวนครัวเรือนได้รับการส่งเสริมอาชีพ

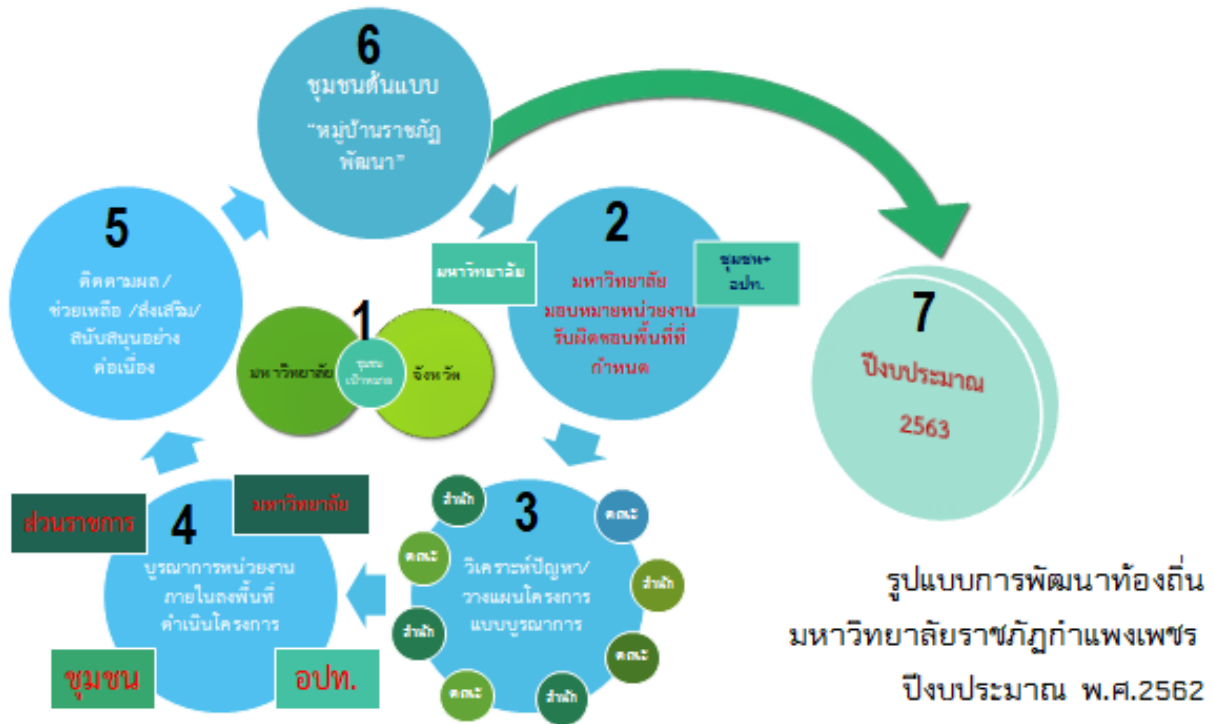
๓.๒ ผลลัพธ์ : กลุ่มอาชีพเครื่องจักสาน ขายสินค้าได้ราคาสูงขึ้นเนื่องจากสามารถยืดอายุการเก็บรักษาไว้ได้นาน ป้องกันการเกิดเชื้อราได้

๓.๓ ผลกระทบ : ชุมชนเกิดความรักความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๔. องค์ความรู้/งานวิจัย/นวัตกรรมที่เกิดจากแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาจากพื้นที่นี้

การนำตู้อบรมควันเครื่องจักสานเพื่อแก้ปัญหาการเกิดเชื้อรา และการแปรรูปมูลโคเป็นปุ๋ยเพื่อเพิ่มมูลค่า

๕. สรุปโมเดลการพัฒนา

๖. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๑. การรวมกลุ่มของชุมชนยังไม่เข้มแข็ง
๒. การแก้ปัญหาชุมชนต้องทำงานร่วมกันหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
๓. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้นำทางการซึ่งมีภาระงานมาก
๔. ช่องทางการตลาดยังมีน้อย

๗. แผนที่จะดำเนินการต่อไป

๑. จัดทำช่องทางการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย จากการเพิ่มมูลค่าการผลิตเครื่องจักสาน และปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อสร้างรายได้
๒. จัดทำกลุ่มของชุมชนให้มีรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็ง
๓. วางแนวทางการปลูกไม้เพื่อเป็นวัตถุดิบให้กับชุมชนอื่น เพื่อสร้างรายได้

แบบรายงานผลข้อมูลชุมชนสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายในการพัฒนาของจังหวัดตาก

โครงการ	หมู่บ้านเป้าหมาย			ปรากฏอยู่ในโครงการไทยนิยม		ความต้องการของพื้นที่			หมายเหตุ
	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ดำเนินการแล้ว	ยังไม่ได้ดำเนินการ	แผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	แผนพัฒนาท้องถิ่น	แผนพัฒนาอำเภอ	
บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน	บ้านพุสะแก หมู่ที่ 11	ต.วังหิน	อ.เมืองตาก						ดำเนินงานตามโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในความร่วมมือระหว่างจังหวัดตากกับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
	บ้านตลุกสัก หมู่ที่ 13	ต.วังหิน	อ.เมืองตาก						

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากมูลวัวเพื่อสร้างรายได้บ้านหุสะแก

จากการดำเนินโครงการ ได้นำมูลวัวไปพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้กรรมวิธีหมักแบบไม่พลิกกลับกอง จึงได้ผลผลิตเป็นดินอินทรีย์

1. บรรจุภัณฑ์ดินอินทรีย์ บ้านหุสะแก

1.1 ดินอินทรีย์จากมูลวัวแบบไม่พลิกกลับกอง

1.2 รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากมูลวัว

ดินอินทรีย์ บ้านหุสะแก

ผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยชุมชน เมื่อชุมชน

ส่วนผสม : มูลวัว ฟางข้าว เศษพืชทั่วไป

คุณสมบัติ : ปรับสภาพดินให้ร่วนซุย เพิ่มธาตุอาหารในดิน

วิธีใช้ : ปริมาณการใช้เพาะปลูก คือ 300-3,000 กิโลกรัมต่อไร่
หรือดิน 2 ส่วน ดินอินทรีย์ 7 ส่วน

บ้านหุสะแก ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก

สนใจติดต่อโทร : 0956420343

: 0940835339

2. ขั้นตอนการทำ

2.1 ขั้นตอนการขึ้นกองปุ๋ย

2.1.1 วางเศษพืชชั้นล่างสุด 4 ส่วน หรือไม่เกิน 10 เซนติเมตร

2.1.2 โรยมูลสัตว์ 1 ส่วน เกลี่ยให้ทั่ว แล้วรดน้ำทุกชั้น

2.1.3 กองปุ๋ยเป็นรูปสามเหลี่ยม กว้าง 2.5 เมตร สูง 1.5 เมตร

3. ขั้นตอนการดูแลกองปุ๋ย

3.1 ทุก 7 วัน ใช้ไม้แทงกองปุ๋ยให้เป็นรูป ลึกถึงข้างล่างแล้วรอกน้ำลงไป โดยมีระยะห่างระหว่างรูปประมาณ 40 เซนติเมตร

3.2 เมื่อเติมน้ำลงไปแล้ว ให้ปิดรูเพื่อไม่ให้สูญเสียความร้อนภายในกองปุ๋ย

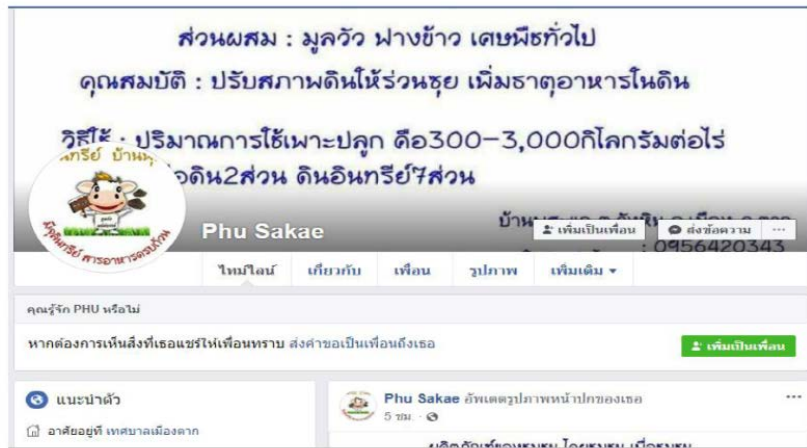
4. ช่องทางการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์

มี 2 ช่องทางการจำหน่าย

-ช่องทางที่ 1 มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มูลวัวที่ ชุมชน บ้านพุสะแก ต.วังหิน อ.เมือง จ.ตาก เบอร์โทรศัพท์ 095-6420343

-ช่องทางที่ 2 มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มูลวัวทาง facebook : Phu Sakae
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัวเพื่อสร้างรายได้บ้านพุสะแก

5. มีการกำหนดราคาให้เหมาะสม

การสำรวจราคาต้นทุนทั้งหมด (ค้ำมูลวัว 35 กระสอบๆละ 40 บาท เป็นเงิน 1,400 บาท ประมาณค้ำน้ำที่ใช้รดกอนดินอินทรีย์ 100 บาท) และศึกษาราคาตามท้องตลาด (ราคาดินปลูกตามท้องตลาด ประมาณ 8-15 บาท/กิโลกรัม) จึงได้วิเคราะห์กำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์ตามราคา ดังนี้

รูปแบบการขาย	ต้นทุน	ขาย	กำไร
1. ขายเป็นกิโลกรัม ไม่บรรจุ	1. มูลวัว 1,400 2. น้ำ 100 = 1,500	กิโลกรัม 8 บาท 1,000 กิโลกรัม = 8,000	6,500
2. ขายเป็นแบบบรรจุภัณฑ์ถุงละ 3 กิโลกรัม จาก 1,000 กิโลกรัม บรรจุได้ 300 ถุง	1. มูลวัว 1,400 2. น้ำ 100 3. ถุงใบละ 2 บาท 300 ถุง = 660 บาท 4. โลโก้ ซึ้นละ = 9 บาท 300 ซึ้น = 2,700 บาท รวม 4,860	กิโลกรัม 10 บาท ใส่บรรจุภัณฑ์ ถุงละ 3 กิโลกรัม ถุงละ 30 บาท 1,000 กิโลกรัม ขายได้ 300 ถุง 1,000 กิโลกรัม 300 ถุง 9,000 บาท	-
3. ราคาขายต่อถุง	ค้ำมูลวัว กิโลกรัม 1.5 บาทใส่ถุง 3 กิโลกรัม 4.50 บาท ถุง ใบละ 2 บาท สติ๊กเกอร์ 9 บาท รวม ราคาต่อถุง 15.50 บาท	30 บาท	14.50 บาท/ถุง

จากตาราง พบว่า หากขายดินอินทรีย์โดยไม่ใส่บรรจุภัณฑ์ ราคาขาย 8,000 บาทได้กำไร 6,500 บาท แต่ถ้าขายในรูปแบบที่ใส่บรรจุภัณฑ์ ขายในราคา 30 บาท/ถุงๆ ละ 3 กิโลกรัม ได้กำไร 14.50 บาท/ถุง

6. สื่อประชาสัมพันธ์

6.1 VDO

6.2 แผ่นพับ

ตารางแสดงค่ามาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์
ของกรมวิชาการเกษตร

ชนิดปุ๋ย	หน่วย	มาตรฐาน (%)
สารอินทรีย์ทั้งหมด (Total N)	%	≥ 10
ไนโตรเจน (Total N)	%	≥ 10
คาร์บอน (Total C)	%	≥ 30
ค่าดัชนีอินทรีย์ (C/N Ratio)	-	-
ค่าดัชนีการย่อยสลาย (C/N Ratio)	%	11-11.1
ค่าดัชนีการย่อยสลาย (C/N Ratio)	%	21-21.2
ค่าดัชนีการย่อยสลาย (C/N Ratio)	%	31-31.3
ค่าดัชนีการย่อยสลาย (C/N Ratio)	%	41-41.4

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร 2561

ดินดี คือคุณภาพสูง

ดินอินทรีย์ บ้านพุสะแก

**ผลิตภัณฑ์ของชุมชน
โดยชุมชน
เพื่อชุมชน**

บ้านพุสะแก อ.วิเศษ อ.เมือง ร.พิจิตร
สมัครติดต่อ : 0940633339
: 0954420343

หัวใจสำคัญของกองดินอินทรีย์
หัวใจสำคัญของกองดินอินทรีย์ที่ดี คือ การย่อยสลายอย่างมีประสิทธิภาพ การหมักและการตากแห้งของกองดินอินทรีย์ เพื่อให้ได้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ได้จริงในสวนเกษตร และในไร่สวนผลไม้ การหมักและการตากแห้งของกองดินอินทรีย์ จะช่วยลดกลิ่นเหม็น และลดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชได้เป็นอย่างดี

ผลิตและจำหน่ายโดย
บ้านพุสะแก อ.วิเศษ อ.เมือง ร.พิจิตร
โทร : 0940633339 หรือ 0954420343
ถ่ายทอดองค์ความรู้โดย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

● บ้านพุสะแก
หมู่บ้านพุสะแก ตั้งอยู่ หมู่ที่ 11 ต.วิเศษ อ.เมือง ร.พิจิตร มีพื้นที่บ้านพุสะแก ได้ความหมายมาจากพื้นที่โดยรอบพื้นที่ที่เป็นเนินลาดชันลาดลงตามแนวเขตกั้นระหว่างพื้นที่สองฝั่งลำน้ำ "แม่น้ำแคว" ซึ่งได้ชื่อมาจากชุมชนพุสะแกที่มีกระแสน้ำของลำน้ำไหลเชี่ยวมี กระแสน้ำ "บ้านพุสะแก" ชาวบ้านพุสะแกส่วนใหญ่ ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ ทำไร่ทำนาจำนวนมาก หนองน้ำพุสะแกได้ชื่อจาก การขายหมูแล้วทิ้งซากหมูแล้วละ 15-20 บาท จากกิจกรรมการเลี้ยงหมูความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตรท้ายลำน้ำพุสะแกและ ทุ่งหญ้าเลี้ยงหมูหลายหมื่นตัวในหมู่บ้านพุสะแก ซึ่งได้ชื่อจากการเลี้ยงหมูแล้วทิ้งซากหมูแล้วละ 15-20 บาท ผลิตและจำหน่ายโดย บ้านพุสะแก อ.วิเศษ อ.เมือง ร.พิจิตร

● ส่วนผสมการทำดินอินทรีย์
1. เศษพืชไร่ไป หมัก ฆ่าจิ้งจอก ตัวโตแล้ว ฆ่ากันเอง เป็นต้น
2. มูลสัตว์

● ขั้นตอนการทำดินอินทรีย์
ขั้นตอนการขึ้นกองดินอินทรีย์
1. วางเศษพืชไร่และมูลสัตว์ประมาณ 4 ส่วน หรือชนไก่ไม่ไป 10 ส่วน
2. โรยปุ๋ยแล้ว 1 ส่วนกองให้ทั่ว แล้วรดน้ำทุกคืน
3. กองปุ๋ยอินทรีย์ที่ขึ้นกองประมาณ กว้าง 2.5 เมตร สูง 1.5 เมตร หรือในเขตชายฝั่งตอนล่าง 3 เมตร เมื่อทำปุ๋ยอินทรีย์เสร็จแล้วให้หมักจนสุกแล้ว 1 เดือน

ขั้นตอนการดูแลกองดินอินทรีย์
1. ระวังกองดินอินทรีย์ที่กองแล้วมี 1 คม 1 คม โดยไม่ให้มีน้ำไหลบ่าออกจากกองดินอินทรีย์มากเกินไป
2. ทุกๆ 10 วันให้ไปหมักกองดินอินทรีย์ที่กองแล้วให้ถึง 1 คมหรือวางสายลวดลวดออกบ้างโดยใช้ โดมเปรี๊ยะทำตะกร้าวางดูประมาณ 40 วันแล้ว
3. เมื่อเสร็จปุ๋ยแล้วให้รดน้ำรดน้ำให้ชุ่มทุกสัปดาห์จนกระทั่งปุ๋ยอินทรีย์แห้งสนิท

● คุณสมบัติของดินอินทรีย์ พุสะแก ทำอะไรได้บ้าง
1. เป็นปุ๋ยอินทรีย์ธรรมชาติที่มีธาตุอาหารครบถ้วน
2. ใช้กับพืชทุกชนิด
3. เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารครบถ้วน

● การใช้
ดินอินทรีย์ บ้านพุสะแก ถูกใช้แล้วโดยเกษตรกรบ้านพุสะแก ประมาณ 300-3,000 ไร่เศษพื้นที่แล้ว ซึ่งในพื้นที่ 2 ไร่ใช้ดินอินทรีย์ประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม

จากการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ในการติดตามผลการดำเนินงาน แผนงาน/โครงการ งานบริการวิชาการแก่สังคมภายใต้การพัฒนาท้องถิ่นด้วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการจังหวัด องค์การปกครองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ดังนี้

ปัญหา /อุปสรรค

1. การรวมกลุ่มของชุมชนยังไม่เข้มแข็ง จากการเข้าไปพัฒนาส่วนใหญ่ชุมชนมีการตั้งกลุ่มแต่เป็นการตั้งกลุ่มเพื่อขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่ไม่มีการบริหารจัดการกลุ่มให้เกิดผลเป็นรูปธรรมกับสมาชิก เช่น การรับซื้อผลผลิตเพื่อต่อราคา ซึ่งปัจจุบันนี้ผลผลิตไม่ต้องมาซื้อที่กลุ่มต่างคนต่างจำหน่าย การส่งเสริมสมาชิกในการต่อยอดผลิตภัณฑ์ การแบ่งผลกำไร เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาชุมชนต้องทำงานร่วมกันหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ต่างหน่วยงานต่างทำไม่มีการบูรณาการทำงานร่วมกัน

3. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้นำทางการซึ่งมีภาระงานมาก

4. ช่องทางการตลาดยังมีน้อย เมื่อไปส่งเสริมแล้วทางกลุ่มไม่มีแหล่งจำหน่าย

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

1. มหาวิทยาลัยเลือกพัฒนาเต็มรูปแบบเพียงชุมชนเดียวดังนั้นก็ควรถอดรูปแบบโมเดลการพัฒนาเพื่อนำไปใช้กับชุมชนอื่นด้วย

2. การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งมหาวิทยาลัยราชภัฏและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำองค์ความรู้การบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของกลุ่มอย่างแท้จริง เช่น กลุ่มต้องมีการสร้างผู้นำ มีการรับซื้อผลผลิตเพื่อต่อราคา มีการจัดทำระเบียบกลุ่มที่ชัดเจน ให้สมาชิกได้รับรู้เมื่อเข้ามารวมกลุ่มแล้วจะได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นพาณิชย์จังหวัด ควรนำสินค้าชุมชนเหล่านี้ที่เข้าไม่ถึงโอกาสไปแสดงสินค้าในเทศกาลต่างๆ รวมทั้งจังหวัด ซึ่งมีพื้นที่แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ต้องนำเสนอหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำเป็นแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนต่อไป